

Nieuwsbrief

Stichting
Behoud de Zak van Zuid-Beveland
Secretariaat :v.d.Poest Clementstr 7,
4443 AL Nisse .
Tel. 0113 - 649536
Rabobank: 34.60.01.536
Postbank: 401881

September 2008

In Memoriam

Met veel waardering gedenken wij onze vriend Tunnis Meijer, die op 7 juli plotseling is overleden. Hij was gedurende 7 jaar secretaris van onze Stichting. Innemend, integer, weldenkend en groot liefhebber van natuur en cultuur.

Tunnis, je maakte ons blij. Je maakte veel mensen in je omgeving blij, want je waardeerde het leven en dat liet je zien: je was een levensgenieter.

Je vrolijkheid werkte aanstekelijk en je wist daar anderen bij te betrekken. Soms ging je helemaal los, zingen en dansen, uitnodigend om mee te doen.

Innemend was je: door je vriendelijkheid, je aandacht en zorg, door de manier waarop je je ideeën bracht en je verhalen, waar velen in mochten delen..
Over zeilen, reizen, over kippetjes of landweggetjes...

Tunnis op jou kon je rekenen. In de BZZB was je opbouwend en bindend. Hier leerden we je beter kennen. Het staan voor je eigen leefomgeving, er energie insteken

en er voor gaan: dat deed je met overtuiging.

Volkomen **integer** was je: je kon verdedigen op een zakelijke, prikkelende en speelse manier naar gelang het belang van de situatie.

Prikkelend, uitgesproken of speels, altijd was een positieve, betrokken Tunnis te herkennen.

Weldenkend was je in je argumenten; toekomstgericht, oplossend en reëel. Ook in de BZZB was je inspiratiebron genieten, want de Zak droeg je in je hart. Je bijdrage was welkom en we waren blij dat je bij ons hoorde.

Wij gaan door met het behoud van het goede, van de natuur, van de cultuur, van het leven.

We gaan je vriendschap en je inzet voor de BZZB missen, maar we dromen dat je blijft meegenieten.

Mieke, Peter, Maatje en Caroline

Nieuwe bestuursleden

Door het plotselinge overlijden van Tunnis moet het bestuur uitgebreid worden. Maatje van de Stel heeft het secretariaat (tijdelijk) overgenomen.

Heeft u wat tijd over, ligt de Zak van Zuid-Beveland u na aan het hart en wilt u meedenken met het bestuur, neem dan contact op met Mieke Tinge, tel. 0113 312249

Hagelkanonnen 2008

Het fruit is bij het verschijnen van deze nieuwsbrief reeds voor een belangrijk deel geoogst. Wat opvalt is dat de hagelkanonnen in 2008 niet veel in actie zijn gekomen in vergelijking met 2007.

Alle toezeggingen ten spijt is er na de uitspraak van de Raad van State nauwelijks wat veranderd. Een voorbeeld daarvan is dat op 7 augustus 2008 ik 's morgens om 05.00 uur werd gewekt door het hagelkanon in de buurt van Driewegen. De ruiten trilden, terwijl er absoluut geen sprake was van een bui. Die kwam eerst om 08.00 uur. En om 08.30 uur kwam het betreffende hagelkanon weer in actie als mosterd na de maaltijd.

Er zijn toezeggingen gedaan om de afstemming tussen de buienradar en de inwerkingtreding van hagelkanonnen te verbeteren, maar het aangehaalde voorbeeld geeft aan dat hiervan nog absoluut geen sprake is.

Verder zou in overleg met de leverancier de geluidsproductie van 150 dBA terug gebracht worden naar een verantwoord geluidsniveau zo dit is aangegeven in het Activiteitenbesluit. De praktijk heeft uitgewezen, dat daaraan nog steeds niet wordt voldaan.

Inmiddels begint steeds meer duidelijk te worden dat met het installeren van hagelkanonnen een zinloze weg is ingeslagen,

ook al geloven veel tuinders in het sprookje van de leverancier.

In Frankrijk zijn ze er inmiddels achter dat hagelkanonnen weinig effectief zijn. Daar hebben tal van fruittelers hagelnetten aangebracht boven hun fruitbomen omdat deze het fruit wel effectief beschermen en machines niet belemmerd worden. We hebben foto's van een donateur gekregen en die willen wij u niet onthouden. Meer foto's zijn te vinden op de website www.bzzb.nl

Peter H.de Dreu

Het Schelde estuarium

De derde verdieping van de Westerschelde is inmiddels begonnen. Echter de discussie over het ontpolderen van 600 HA is nog steeds gaande. Emotioneel wordt er door de tegenstanders nog steeds verwezen naar de februari ramp van 1953. De demagogie is daarbij niet van de lucht. De ramp van 1953 kon mede ontstaan door het verwaarlozen van de zeedijken tijdens en na de tweede wereldoorlog. Waar tot op heden nimmer naar verwezen wordt zijn het grote aantal dijkvallen in het verleden. Hoewel de dijken op deltahoogte zijn gebracht en goed worden onderhouden is het gevaar voor dijkvallen niet geweken. Dat komt omdat er fundamentele denkfouten worden gemaakt, want de Westerschelde is een deel van de rivier de Schelde. Rivieren hebben ruimte nodig om het verschil in waterafvoer op verantwoorde wijze voor het achterland te kunnen reguleren. Daarom hebben grotere rivieren een zomer- en winterbedding. Deze structuur ontbreekt bij de Westerschelde waar de “winterdijk” rechtstreeks aan het water ligt.

Bovendien heeft de Schelde ook te maken met een ander probleem. De Noordzee is een trechter, maar ook de Scheldemonding heeft de vorm van een trechter. Zodra er een Noord-Westerstorm woedt wordt het water de trechter van de Noordzee ingestuwd, die het vervolgens nergens anders meer kwijt kan dan in de trechter van de Scheldemonding, dit omdat de andere openingen zoals de Oosterschelde en de Grevelingen inmiddels afgesloten zijn. Het opgestuwde water in de Schelde kan geen kant uit anders dan de druk op de dijken verhogen.

De commissie Nijpels dient derhalve te onderzoeken in hoeverre het mogelijk is een structuur aan te brengen waarbij de druk op de dijken verminderd wordt in geval van extreem hoog water. De structuur van een zomerdijk, daarachter uiterwaarden en eerst daarachter de daadwerkelijk zeedijk zou een effectieve methode zijn om het achterland te beschermen tegen wateroverlast.

Wijsheid is daarbij het devies.

Peter H.de Dreu

Stoeppaal nog mooier

Over de aankoop van een klein monument in de sfeer van cultureel erfgoed berichten wij al eerder. Op het dorpsplein van Nisse vindt u voor enkele van de oudste huizen (nr. 19/20) de oude renaissance-stoeppaal, die zichtbaar zijn geschiedenis meedraagt. Die historie blijft grotendeels onbekend, maar

de steen valt weer te bewonderen.

De functie van stoeppaal hebben we onlangs benadrukt door de ijzeren verbindingsstaven naar het huis weer aan te brengen.

Het aantrekkelijke, ooit prijswinnende dorpsplein van Nisse, kent nauwelijks meer blauwstenen stoepen, waar de stoeppalen vroeger onderdeel van waren.

In samenspraak met SLZ (Stichting Landschapsbeheer Zeeland- subsidiegever Kleine Monumenten) en de monumenten - ambtenaar van de gemeente kwamen we tot keuze van de plaats en uitvoering.

De stoepsteen trekt volgens zeggen veel bekijks!

M.G. v.d.Stel

Tien jaar WCT

In 1998 had gedeputeerde Daan Bruinooge een onderonsje met de directie van Hennes & IJsseltje Noord (HNN). Het resultaat was, dat HNN wilde investeren in een "World class containerterminal" op het strand van de Kaloot. Volgens de gedeputeerde zou deze containerterminal, de Westerschelde Container Terminal (WCT) een gigantische impuls opleveren voor de werkgelegenheid in Zeeland. Niet gehinderd door kennis van zaken geloofden de statenleden in dit werkgelegenheidssprookje. Maar noch de tegenstanders onder leiding van Redt de Kaloot, noch de Raad van State lieten zich in de luren leggen door het sprookje dat alleen maar positieve impulsen op zou leveren. Het resultaat was dat het besluit van een bestemmingsplanwijziging voor het aanleggen van de WCT op de Kaloot medio 2003 werd vernietigd. De basis voor deze vernietiging was gelegen in de achterlandproblematiek (geluidsoverlast), het niet voldoen aan de Habitatrictlijn en het niet onderzoeken van alternatieven voor de werkgelegenheid.

De staten van Zeeland lieten zich evenwel niet uit het veld slaan en startten een nieuwe procedure. De omvang van de WCT werd teruggebracht van 2600 meter naar 2000 meter om de estuarine duintjes te sparen. Er werd zelfs een maatschappelijke kosten-baten

analyse (MKBA) opgesteld, maar die werd als te optimistisch door het Centraal Planbureau naar de prullenbak verwezen. Ook hier werd weer niets van geleerd.

De ontwikkelingen staan niet stil, want inmiddels ontwikkelde Martin Verbrugge de VCT omdat bleek, dat grote containerschepen wel degelijk de Scaldiahaven binnen kunnen varen, ondanks het feit dat Zeeland Seaports en de Zeeuwse staten beweerden dat dit niet kon. Ook Zuidnatie Sea-Invest ontwikkelden binnen de Sloehavens een containerterminal die inmiddels in aanbouw is.

Verder kwam er van de zijde van de leiding van PSA/HNN informatie dat de WCT zal worden ingericht als een shortsea terminal die maximaal 40 arbeidsplaatsen op zal leveren.

Inmiddels is er een nieuwe Milieu Effect Rapportage (MER) opgesteld. Deze zogeheten startnotitie MER ligt gereed voor inspraak tot 2 oktober 2008. Opvallend daarbij is dat er wederom voorbij gegaan wordt aan de eisen van de Habitatrictlijn en dat de overlast voor het achterland wordt gebagatelliseerd, zoals het sluisverkeer door de Zak van Zuid-Beveland. Je zou denken dat nu er al 20 miljoen euro is uitgegeven aan onderzoeken het realisme zo langzamerhand begint boven te komen, maar helaas, prestigeprojecten worden omgeven door collectief onbenul.

Wordt vervolgd !
Peter H.de Dreu

Donateurmiddag

Zoals in de vorige nieuwsbrief al even aangekondigd houden we op **zaterdag 4 oktober** de jaarlijkse donateurmiddag.

Het onderwerp :

De ondergrond komt tot leven in Zuid-Beveland. Bas Chamuleau heeft in het april nummer al een voorzetje gegeven over wat u kunt verwachten.

De middag begint in het **Dorpshuis van Nisse om 13.30 uur**. Dorpsplein 28, Nisse
Na een korte terugblik op het afgelopen jaar door enkele bestuursleden zal Bas een powerpoint presentatie geven van alle foto's die hij

de afgelopen jaren gemaakt heeft toen er een gasbuis aangelegd is van Rilland- Bath tot Vlissingen- Oost.

Na deze presentatie gaan we wandelend naar het oudland gebied net buiten Nisse om een en ander met eigen ogen te zien.

Zoals gebruikelijk wordt de middag rond 16.30 uur afgesloten met een hapje en een drankje.

Wilt u zich van te voren aanmelden, zodat we voldoende koffie/thee kunnen zetten?
Aanmelden kan per e-mail :

mieke.tinge@hetnet.nl , telefonisch op nummer 0113-312249 of via de aanmeldingsstrook verderop in deze nieuwsbrief.

Tot ziens op zaterdag 4 oktober.

Mieke

Aanmeldingsstrook

Hierbij deel ik u mede dat ik aanwezig zal zijn op de donateurmiddag op zaterdag 4 oktober

Ik kom met _____ persoon / personen

Naam _____

Adres _____
_____

Tel. Nr.: _____

Svp opsturen naar: Mieke Tinge
Langeweg 43
4431RP –s Gravenpolder

Oude Sloelijn verdwijnt ?!!!

Het motto van de monumentendag 2008 op 13/14 september is 'Sporen'. Dat valt in dit kader op veel manieren op te vatten. Vrijwel zeker is dat het spoor van de 'oude sloelijn' het komende jaar zal verdwijnen. Dit is een deel van de historische ringlijn in de Zak van Zuid-Beveland, die als bietenlijn bekend staat. Het andere deel van dit ringlijntje is in gebruik bij de SGB (Stoomtrein Goes Borsele) als toeristenattractie en verheven tot rijksmonument. Maar na de ingebruikname van de nieuwe Sloelijn in oktober 2008 wordt het nu nog voor transport uit het Sloegebied in

gebruik zijnde deel van 't Sloe tot Eindewege geruimd.

Zowel de gemeente Goes als Borsele lijken hun oren erg makkelijk te laten hangen naar de voorwaarde van ProRail: verkoop zonder opbouw, zonder rails, zonder bielzen en zonder spoortalud. De toezegging om te behouden wat mogelijk is, wordt heel luchtig opgevat. Ideeën over gebruik van het tracé van de oude Sloelijn gaan vnl. in de richting van fiets- of wandelpad. Dat betekent dan straks 'schoon' asfalt, terwijl op 'ooglengte' een fietspad ligt. Vele kansen om op een andere,

creatieve manier dit spoordeel te gebruiken en de cultuurhistorische waarde te benadrukken verdwijnen. Dit geldt ook voor de loodsen en overige aan het spoor gerelateerde objecten. Een bietenmuseum, railfietsen en logeerwagens e.d. gaan er niet komen, misschien wel kunst. Maar hoe geweldig kan de inspiratie zijn van dit mooie, oude enkele spoor met interessante bebouwing in een mooi landschap, nostalgische rust in contrast met de verdubbelde Sloeweg en de industrie van Sloegebied! Oud en nieuw, dat is op zich een belevenis.

Een werkgroep van de dorpsraad Heinkenszand gaat wensen koppelen en een voorstel aan de gemeente doen. Helaas gaan ze uit van een tracé zonder spoor; want pleiten voor behoud vindt men een gepasseerd station.

Stibehest en de BZZB vinden de argumentatie onder de vlag van ProRail niet overtuigend; waar een wil is, is een weg. Als behoud van het cultuur -historisch geheel geen kans maakt, zal de BZZB niet deelnemen aan de werkgroep. We beraden ons nog.

Maatje v.d. Stel

Sporen in de Zak van Zuid-Beveland

Dit is de naam geworden van het wandelnetwerk in de Zak.

Sporen van de mens en de natuur in het gebied. Een toepasselijke naam lijkt me. Het project vordert gestaag. In totaal liggen er nu zo'n 80 km. aan routes vast, deels over verharde en onverharde wegen en paden. Deels over boerenland.

Er wordt nog volop onderhandeld met grondeigenaren, dit is vaak een langdurig proces en niet altijd even makkelijk.

Er is zoveel mogelijk rekening gehouden met de natuur. B.v. niet wandelen langs "hoogwater vluchtplaatsen voor vogels".

De route gaat dan even binnendijks. Er komen wat bankjes hier en daar en er wordt nagedacht over thema's voor verschillende wandelingen. Verder wordt ook naar samenwerking gestreefd met bijv. Het Trekkermuseum, St. Stoomtrein en de Zeeuwse Schaapskudde.

Heeft u tijd over en wandelt u graag? Het is de bedoeling dat de routes regelmatig gelopen worden door vrijwilligers, om evt. knelpunten te signaleren. Klein onderhoud uit te voeren enz.

Iets voor u? Laat het ons even weten.

C.N. de Ligt

Verdubbeling Sloeweg

In december 2007 hebben we bij het informatiebureau Sloeweg uitleg gevraagd over bepaalde onderdelen van het MER rapport Sloeweg verdubbeling. Met name waren we geïnteresseerd over de te nemen maatregelen m.b.t. het sluipverkeer door Ovezande en door de Poel. Ook hebben we bezwaar gemaakt tegen de ruim opgezette plannen voor een middenberm van 20 meter breed. De verdubbeling kost op deze manier veel groene ruimte, met ernstige gevolgen voor landschap en cultuurhistorie.

In mei hoorden we tijdens een informatieavond dat de provincie het voornemen heeft om er "een mooie, ecologische weg van te maken, passend in het landschap".

Daar hebben we als BZZB geen bezwaar tegen, maar wel tegen de **plaats** waar de ecologische ontwikkeling moet komen. Een brede middenberm ziet er misschien mooi uit, maar voor de niet-vliegende dieren die daar leven is de ruimte zeer beperkt. Als die naar een ander leefgebied willen, moeten ze een drukke tweebaansweg oversteken en dat is

voor hen, maar zeker ook voor de weggebruikers niet veilig. Want een automobilist trapt automatisch op de rem als er b.v. een koppel jonge eenden de weg oversteekt !

Het argument van de Provincie is dat het een weg met een brede middenberm moet worden omdat er uit **zuinigheidsoverwegingen** geen vangrails geplaatst worden. Wij vinden dat geen overtuigend argument, want ook een middenberm zal onderhouden moeten worden. Omdat de gemeenteraden van Borsele en Goes in juni over de plannen een besluit moesten nemen hebben wij onze bezwaren aan de raadsleden van Borsele geschreven . Het wordt toch een weg met een brede middenberm, want tijdens de vergadering in Goes bleek ons dat de raadsleden niet al te veel konden wijzigen in de plannen van de Provincie.

Inmiddels hebben wij de antwoordnota ontvangen m.b.t. de zienswijze MER Sloeweg.

Op onze vraag hoe het sluijverkeer door Ovezande in de toekomst wordt aangepakt kregen we dit antwoord:

In de huidige situatie wordt sluijverkeer door de Zak van Zuid-Beveland voorkomen doordat de Tunnelweg slechts indirect aangesloten is op de provinciale weg Bernardweg Midden. Uit de verkeersstudies blijkt dat de verdubbelde N62 voor het doorgaande verkeer geen aanleiding meer geeft om via Ovezande te rijden. De Sloeweg garandeert een comfortabele en vlotte verkeersafwikkeling, die geen aanleiding

geeft om te sluijpen door de Zak van Zuid-Beveland.

Degene die dit antwoord heeft opgesteld is – denken wij – wat wereldvreemd, want de buitenlandse vrachtchauffeurs beschikken allemaal over navigatie -apparatuur en de kortste weg kost nu eenmaal de minste brandstof en dat wordt in de portemonnee gemerkt. Toen dit door ons gezegd werd tijdens de raadsvergadering in Goes werden we zwartkijkers genoemd.

De toekomst zal het leren.

Inmiddels is er nabij de hondenkennel (afslag 's Heerenhoek) een tweetal extra bulten in de weg gelegd, maar ook die helpen niet m.b.t. het sluijverkeer.

Het antwoord over het sluijverkeer door de Poel was:

Als de aansluiting Drieweg is gerealiseerd, kan het doorgaande verkeer door de Poel worden gemonitord en kunnen zonodig maatregelen worden genomen om doorgaand verkeer te ontmoedigen. Dan is er immers een goed alternatief aanwezig.

Ook hier zal in de toekomst moeten blijken of de getroffen maatregelen het sluijverkeer inderdaad tegen gaan.

Mieke Tinge

Redactieadres

Zoals altijd zijn uw reacties welkom bij:
Mieke Tinge, Langeweg 43,
4431 RP 's-Gravenpolder.
Email: mieke.tinge@hetnet.nl